

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Sanduța)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Dorel Panciuc, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Dorel Panciuc împotriva Inspectoratului General de Poliție, Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la anularea în parte a ordinului și obligarea stabilirii, calculării și achitării salariului mediu pentru absența forțată de la muncă, recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Ministerului Justiției și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Dorel Panciuc, și a fost menținută hotărârea din 04 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 25 aprilie 2018 Dorel Panciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General de Poliție, Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la anularea în parte a ordinului și obligarea stabilirii, calculării și achitării salariului mediu pentru absența forțată de la muncă, recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Ministerului Justiției și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.501 ef. din 06 septembrie 2016, în temeiul art.45 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului nr.320 din 27.12.2012 și art.76 lit.g) al Codului muncii, a fost suspendat contractul individual de muncă încheiat cu reclamantul Dorel Panciuc, în legătură cu trimiterea în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată. Având în vedere că a fost încetat procesul penal în temeiul căruia a fost suspendat, reclamantul a înaintat o cerere prealabilă Inspectoratului General al Poliției prin care a solicitat

revocarea ordinului Inspectoratului General al Poliției nr.501 ef. din 06.09.2016, repunerea în funcția anterior deținută cu achitarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă.

Prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.182 ef. din 06.04.2018, a fost revocat ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.501 ef. din 06.09.2016, a fost repus în funcția anterior deținută, iar cu privire la achitarea plăților salariale s-a menționat că reclamantul urmează să se adreseze către Ministerul Justiției.

Reclamantul a considerat că ordinul IGP nr.182 ef. din 06.04.2018 este ilegal, în partea în care s-a respins cerința privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă. În acest sens, a menționat că el a fost suspendat dintr-o funcție polițienească, asupra căreia se aplica cu prioritate legea specială și anume Legea nr.320 din 12.2012 și prin urmare repunerea în funcție trebuie să fie în conformitate cu legea în rigoare la data suspendării.

În susținerea celor invocate, a reiterat prevederile art.45 al Legii privind actele legislative din 27.12.2001, unde este indicat că actul legislativ de interpretare nu are efecte retroactive. Totodată, a invocat prevederile art.6 al Codului civil, care relevă că legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

În aceste circumstanțe, a invocat art.55 alin. (10) al Legii nr.320 din 27.12.2012, în vigoare la data suspendării, care prevede că în cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, precum și în cazul încetării urmăririi penale pe motiv de reabilitare, polițistul este repus în toate drepturile anterioare, compensându- i-se și cele de care a fost privat pe perioada suspendării din funcție.

Astfel, a considerat că nu poate fi aplicată Legea nr. 1545 din 25.02.1998, ori în speță urmează a fi aplicată legea specială adică, prevederile art.55 alin.(10) al Legii nr.320 din 27.12.2012.

Mai mult ca atât, suspendarea din funcție nu a avut loc la demersul procurorului, așa cum este prevăzut în art.200 al CPP, ci a fost suspendat de către angajator în baza legii speciale și a Codului muncii.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat acțiunea și a solicitat de la pârâții: Inspectoratul General al Poliției și Ministerul Justiției, anularea ordinului IGP nr.182 ef din 06.04.2018, în partea în care s-a respins cerința privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă; recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Ministerului Justiției de a nu examina și de a oferi un răspuns la cererea prealabilă, recepționată la 08 mai 2018; obligarea pârâților să stabilească, să calculeze și să achite lui Panciuc Dorel, salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 06.09.2016-06.04.2018, în quantum de 102 451,1 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 04 martie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Dorel Panciuc a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la data de 19 martie 2019, Dorel Panciuc a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea

apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral în modul în care a fost formulată.

Prin decizia din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Dorel Panciuc și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 53 alin. (1) din Constituție, art. 1 alin. (2), 3 alin. (1), (2), 16 alin. (2), 17 alin. (1), 25 alin. (1), 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, art. 75 alin. (1)-(3), 76 lit. g) Codul muncii, art. 3, 5, 6, 7, 13¹ din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998 și au întemeiat concluzia pe faptul că reclamantul a înaintat o acțiune în contestare, prin care a solicitat anularea actului administrativ-ordinul IGP nr.182 ef din 06.04.2018, în partea în care s-a respins cerința privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă.

Completul judiciar al instanței de apel a apreciat ca fiind absolut întemeiată hotărârea instanței de fond prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, or suportul probator administrat atestă certitudinea faptului că, temeiul de suspendare a contractului individual de muncă este unul ce nu depinde de voința părților, or trimiterea cauzei penale pornite în privința lui Dorel Panciuc în instanța de judecată a avut loc independent de voința angajatorului-Inspectoratul General al Poliției.

Reclamantul/apelant tratează obiectul litigiului prin prisma aplicabilității a două acte legislative cu caracter special susceptibile speței, și anume Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012 și Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545 din 25 februarie 1998.

În acest sens, instanța de apel a reținut că modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și administrative de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești se reglementează prin Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998.

La caz, pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art.3, 7 din Legea nr.1545, dar este necesar și întrunirea cumulativă a dispozițiilor prevăzute de art.6 alin.(1) din Legea nr. 1545, condiție care nu se regăsește în speță, deoarece alegațiile apelantului cu privire la angajarea răspunderii statului pentru atragere ilegală la răspundere penală nu se încadrează în temeiurile prevăzute expres și exhaustiv în art.6 alin.(1) din Legea nr. 1545 și anume: nu există o sentință de achitare. Or, s-a constatat că există o sentință de încetare a procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Totodată, instanța de apel evidențiază că prezența circumstanțelor care exclud răspunderea penală, nu se confundă cu circumstanțe care exclud caracterul penal al faptei. Or, în cazul în care există circumstanțe care exclud caracterul penal al faptei, atunci se consideră că persoana nu a săvârșit nici o infracțiune și în acest caz, se adoptă

o sentință de achitare, care dă dreptul celui învinuit pe nedrept la repararea prejudiciului cauzat în temeiul Legii nr.1545, pe când în cazul prezenței unor circumstanțe care exclud răspunderea penală, se consideră că persoana totuși a săvârșit o infracțiune (o faptă prejudiciabilă care întrunește semnele componentei de infracțiune), dar în virtutea unor circumstanțe legale, nu poate fi trasă la răspundere penală, în acest caz, fiind adoptată o sentință de încetare a procesului penal. Prin urmare, sentința de încetare nu dă dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat prin acțiuni ilegale ale organului de urmărire penală sau ale instanțelor de judecată, deoarece nu sunt prezente asemenea acțiuni ilegale. Prin urmare, instanțele inferioare de judecată absolut întemeiat au respins ca fiind neîntemeiate pretențiile reclamantului față de Ministerul Justiției în acest sens.

Referitor la pretențiile împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea ordinului nr.182 ef din 06.04.2018, în partea în care s-a respins cerința privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă, instanța de apel a stabilit drept corectă soluția primei instanțe de respingere, or, instanța poate anula actul administrativ în tot sau în parte sau poate obliga autoritatea publică la emiterea unui act întru realizarea dreptului încălcat doar în cazul în care acesta se plasează sub incidența reglementărilor art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ.

Ținând cont de suportul probator administrat la caz, Completul judiciar al instanței de apel a reținut că, nu poate fi imputat Inspectoratului General de Poliție culpa în dispunerea suspendării contractului individual de muncă încheiat cu Dorel Panciuc. Or, executarea de către IGP a dispozițiilor legale pertinente, în vigoare la data emiterii actului prin care a fost suspendat contractul individual de muncă, în condițiile în care la acea dată în privința apelantului/reclamant era trimis în instanța de judecată dosarul penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, nu constituie o faptă ilicită din partea acestuia, IGP respectând integral exigențele legale în circumstanțele existente la acea dată.

Respectiv, instanța de apel a constatat că, în speță nu se întrunesc temeiuri pentru a aprecia perioada de la suspendarea contractului individual de muncă și până la restabilirea efectivă a reclamantului/ apelant în funcție ca fiind o absență forțată de la lucru, imputabilă angajatorului, motiv pentru care, în contextul dat urmează a fi respins argumentul apelantului referitor la faptul că litigiului dat cumulativ urmează a fi aplicate prevederile art.55 alin. (10) al Legii nr. 320 din 27.12.2012 în vigoare la momentul suspendării contractului individual de muncă, care prevede că, în cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, precum și în cazul încetării urmăririi penale pe motiv de reabilitare, polițistul este repus în toate drepturile anterioare, compensându-i-se și cele de care a fost privat pe perioada suspendării din funcție. Mai mult, Inspectoratul General de Poliție nu are competențe și atribuții în vederea stabilirii dreptului la repararea prejudiciului nici în temeiul Legii nr.1545.

Însă, după cum a fost stabilit anterior, pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art. 3, 7 din Legea nr.1545, dar este necesar și întrunirea cumulativă a dispozițiilor prevăzute de art.6 alin.(1) din Legea nr. 1545, condiție care nu se regăsește în speță, motiv pentru care nu poate fi pusă

în sarcina Ministerului Justiției compensarea salariului pentru absența forțată de la muncă apelantului Dorel Panciuc.

În consecință, instanța de apel a reținut că instanța de fond absolut întemeiat a respins pretențiile reclamantului cu privire la anularea ordinului IGP nr.182 ef din 06.04.2018, în partea în care s-a respins cerința privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă; recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Ministerului Justiției de a nu examina și de a oferi un răspuns la cererea prealabilă, recepționată la 08 mai 2018; obligarea părților să stabilească, să calculeze și să achite lui Dorel Panciuc, salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 06.09.2016-06.04.2018, în cuantum de 102451,1 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 17 iulie 2019 Dorel Panciuc, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, a depus cerere de recurs nemotivată, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La data de 14 august 2019 Dorel Panciuc, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, a depus recurs motivat prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea parțială a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, deoarece instanțele judecătorești au aplicat prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, deși nu urmau a fi aplicate, fapt care în temeiul art. 432 alin. (4) lit. a) și b) a Codului de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului și de casarea a hotărârii contestate.

La data de 09 septembrie 2019 și la 12 septembrie 2019 Inspectoratul General al Poliției și respectiv Procuratura Republicii Moldova au depus referințe prin care au solicitat declararea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 09 iulie 2019. Dorel Panciuc, reprezentat de avocatul Eugeniu Mustață, depus recurs nemotivat. Astfel, cererea de recurs depusă la data de 17 iulie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră că recursul depus de Dorel Panciuc, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Dorel Panciuc,

reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Dorel Panciuc, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Sveatoslav Moldovan

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru